

De Huiszwaluw (*Delichon urbica urbica*)

Zoals eerder gemeld in de Fitis, wordt sinds twee jaar weer geprobeerd het aantal bewoonde nesten van de Huiszwaluw binnen onze regio regelmatig te tellen. In 1994 is voor het eerst sedert een aantal jaren een gebied dekkende telling uitgevoerd. In voorgaande jaren zijn veelal onvolledige tellingen uitgevoerd, waardoor deze zich onderling moeilijk laten vergelijken. Met volledige tellingen kan te zijner tijd een goed beeld van het verloop van de huiszwaluwkolonies worden opgebouwd. De diverse (deels al bekende) factoren die van invloed zijn op het broedsucces van de Huiszwaluw, kunnen dan beter tegen elkaar afgewogen worden.

Daardoor wordt het ook gemakkelijker om maatregelen te nemen om het nestelen van de Huiszwaluw te bevorderen. Dit is de doelstelling van een lopende actie van de Vogelbescherming Nederland. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van kunstnesten. Het streven is om de huiszwaluwpopulatie in Nederland minimaal op het huidige niveau te behouden, aangezien de Huiszwaluw bij verdere aantalsdaling op de rode lijst terecht dreigt te komen. Landelijk gezien lijkt vanaf het begin van de 90-er jaren een stabilisatie op te treden, weliswaar op een lager niveau dan vroeger.

In onze regio is geconstateerd (o.a. door bewoners), dat de sterke jaarlijkse schommelingen onder meer te verklaren zijn uit niet-permanente invloeden zoals het al dan niet schilderen van de dakgoot en de wisselende hoeveelheid en kwaliteit van de nabije slikplaatsen. In de bijlage is een overzicht gegeven van de bewoonde nesten van de Huiszwaluw in 1993 en 1994 in

Zuid-Kennemerland. De bulk van de populatie is geconcentreerd op gebouwtypes zoals boerderijen, schuren, maneges en een gemaal. Dit maakt, in combinatie met het geringe absolute aantal, dat de soort erg kwetsbaar is voor b.v. bedrijfssluitingen, renovaties, mode-trends (witte versus groene of bruine dakgoten), gebrek aan goede slikplaatsen voor nestmateriaal (b.v. natuurlijke oevers). Zo is bijvoorbeeld in 1994 een toename van bewoonde nesten geconstateerd bij het gemaal van Haarlemmerliede. Dit zou toegeschreven kunnen worden aan de werkzaamheden in de Veerpolder waarbij (tijdelijk) betere slikplaatsen ontstonden.

Met dank aan de volgende tellers : P.Kok, T. van de Boomen, P.Schrijvers, C.Looy, P.Thomas, J.Stuart, E.van Huijssteden, N.Slotboom.

Denkt U te beschikken over aanvullende gegevens, laat dit aan ons weten! Ook kunt U zich altijd bij ons opgeven als teller voor 1995. Wij willen U graag verder informeren.

Anja Stoker & René Olivier
Ida Gerhardtlaan 17
Heemstede
Tel. 023 285427

Bijlage Overzicht van bewoonde nesten Huizswaluw in 1993 en 1994 in Zuid-Kennemerland.

Locatie	Gebouwen		Nesten	
	Type	Aantal	1993	1994
Zuid Spaarndammerpolder				
- manege Goedhardt, Amsterdamseweg	5	1	10	11
- Amsterdamseweg	2	1	1	1
- Boerderij Zorgvrij	1	1	4	2
- Genieweg	2, 3, 5	6-7	39	23
Santpoort				
- Hoeve Duin en Kruidberg	5	1	2	1
- Middenduinerweg	1, 5	1-2	1	2
Velserbroek				
- Westlaan, Boerderij Het Anker	1	2	22	25
- Oostlaan	2	1	3	0
- Ronde Zonnedaau	2	3	6	6
Spaarndam	3	nvt	0	0
	20 kunstnesten geplaatst			
Haarlem en Bloemendaal	nvt	nvt	0	0
Spaarnwoude				
- Kerkweg	1, 2	8	26	27
	12 kunstnesten, waarvan 8 bezet			
- Hoge Spaarndammerdijk	1, 2	4	21	21
- Inlaagsedijk	1, 2, 6	3	10	9
Haarlemmerliede				
- Gemaal Haarlemmerliede	6	1	19	29
- Liedeweg	2	8	31	31
Halfweg	in 1993 is hier niet geteld.			
- Kanaalweg	3	2	nvt	2
- Teding van Berkhoutstraat	3	1	nvt	1
Nieuw-Vennep, Hillegom, Zwaanshoek	nvt	nvt	0	0
Zwanenburg	nvt	nvt	0	0
Nieuwe Brug				
- Ringvaart	1, 2, 5	3	23	17
Vijfhuizen				
- Kromme Spieringweg	1	4	9 [2]	1 [1]
- Spieringweg	1, 2	2	2	5
- Vijfhuizerweg	1, 3, 4	5	4	6

Locatie	Gebouwen		Nesten	
	Type	Aantal	1993	1994
Boesingheliede	nvt	nvt	0	0
Badhoevedorp	in 1993 is hier niet geteld.			
- Sloterweg	1, 2	7	nvt	17
Hoofddorp				
- IJweg	1, 2	4	29	27
- Rijnlanderweg	1, 2	2-8	24	79
	in 1994 bevonden zich op één boerderij 47 nesten; deze is in 1993 niet geteld.			
Cruquis				
- Manege Bisschop	10	1	23	26
- oude Kruisweg	2	1	0	[1]
Vogelenzang				
- 2de Doodweg	1	1	10	1
- Vogelenzangseweg	5	1-2	16	39
	In 1993 is hier niet geteld, het aantal voordat jaar is in 1994 vernomen van bewoners.			
Lisse				
- Stationsgebouw	nvt	nvt	4	4
Totaal			339	413

Het type gebouw waarop huiszwaluwkolonies zijn aangetroffen is als volgt:

1 boerderij vrijstaand	6 gemeal
2 huis vrijstaand	7 fabriek
3 huis binnen bebouwde kom	8 sluis(deur)
4 kerk	9 kazerne
5 schuur	10 manege

Oude nesten waarvan niet zeker is of ze in het onderzochte jaar zijn gebruikt door Huiszwaluwen zijn in de tabel tussen vierkante haakjes geplaatst. Deze nesten zijn niet in de toeltelling meegenomen.